

The Royal Australian and New Zealand College of Obstetricians and Gynaecologists
Excellence in Women's Health

ခိုင်ရိုနာဗိုင်းဆီယပ် (COVID-19)အဂ္ဂါအကျိုးလဒ် ပိတ်ပင်ပိတ်ပင်အတတ် အင်္ဂါ

တၢ်အိၣ်ဒီးဟူးသးအဆၢကတီၢ်န့ၣ်တၢ်မုၢ်လၢသးဖဲအဆၢကတီၢ်လၢ ပိတ်ပင်ပိတ်ပင်အတတ်အင်္ဂါန့ၣ်လီၤ. မုၢ်လၢတၢ်ကစီၣ်ရၤလီၤဘၣ်ထွဲ ခိုင်ရိုနာဗိုင်းဆီယပ်(COVID-19) လီၤအယိပနၢ်ပၢ်လၢ ပုၤမိၢ်ဒၢကိးဂၢၤကအိၣ်ဒီးတၢ်သ့ၣ်ကိၢ်သးဂီၤ လၢအကစၢ်, အဖိလၢအဒၢလီၤအပူၤ မ့တမ့ၢ် အဖိအိၣ်ဖျၢၣ်ထီၣ်သီ အတၢ်အိၣ်ဆူၣ်ဆီၣ်ချ့အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ဂျီၤ လၢလၢတဖၣ်အိၣ်န့ၣ် မုၢ်တၢ်ကွဲးဖျၢၣ် ခိုင်ရိုနာဗိုင်းဆီယပ်(COVID-19) အတၢ်ဘၣ်ကုၣ်ဘၣ်ကံအဂ္ဂါဂျီၤ ဒီးအတၢ်ဘၣ်ထွဲလၢန့ၣ် နံနမ့ၢ်ပုၤမိၢ်ဒၢတၢ်ကတီၢ်အသိး ဒီးန့ၣ်ပိတ်ပင်ပိတ်ပင်အတတ်အင်္ဂါန့ၣ်လီၤ.

ပုၤမိၢ်ဒၢတဖၣ် မုၢ်ပုၤလၢအဒိးန့ၣ်ဘၣ် ခိုင်ရိုနာဗိုင်းဆီယပ်(COVID-19) ညီၣ်ခါ

ပုၤမိၢ်ဒၢတဖၣ် တၢ်ကြးထံၣ်လၢ အမ့ၢ်ပုၤလၢ အဒိးန့ၣ်ဘၣ်တၢ်ဆါအယၢ်ညီမ့တမ့ၢ် တၢ်ကြးဟံးအိၣ်လၢ ပုၤဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ်ဆါအယၢ်ညီအကျါ မုၢ်လၢ တၢ်ဆိတလဲအိၣ်ထီၣ်လၢပိတ်ပင်ပိတ်ပင်အတတ်အင်္ဂါန့ၣ်လီၤ. ဝဲအဆိၣ်ဒီးအဟူးအသး အဆၢကတီၢ်အယိန့ၣ်လီၤ. သန့က့, ဝဲကတီၢ်အံၤန့ၣ် ပိတ်ပင်ပိတ်ပင်ဒၢလၢ အဘၣ်COVID-19 တဖၣ် တဖျါလၢအဆူးဆါန့ၣ်ပုၤအဂၢၤတဖၣ်ဘၣ်. တၢ်န့ၣ်အိၣ်လၢမိၢ်ဒၢလၢအဒိးန့ၣ်တၢ်ဆါအံၤတဖၣ်အကျါအါတက့ၢ်အဝဲသ့ၣ် ကတူၢ်ဘၣ်ဒၣ်တၢ်ဆါပနီၣ်တဆဲးတက့ၢ် မ့တမ့ၢ် နးတဖၣ်လၢအိၣ်ဒီးတၢ်ပနီၣ် ဒ်အမ့ၢ်ဝဲတၢ်လီၤကီၢ်, တၢ်ကူး, နါနါလီၤမၤ, ခိုင်ဆါဒီးတၢ်ဘၣ်ထီၣ် တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

လၢပိတ်ပင်ပိတ်ပင်အကျါဝၢၤလၢဒီးန့ၣ် COVID-19 ဝဲလၢအိၣ်ဟူးသးအခါလီၤဘၣ်လၢတၢ်ကဆုၢ်အီၤဆူတၢ်ဆါဟံၣ်န့ၣ်လီၤ. လၢပိတ်ပင်ပိတ်ပင်သ့ၣ် တဖၣ်တနီၤအကျါ, ကအိၣ်ဖျၢၣ်ဖိဘၣ်ဆါဘၣ်ကတီၢ်ဒီးတမ့ၢ်ဘၣ်လၢ COVID-19 တၢ်ပနီၣ်တဖၣ်အယိဘၣ်. လၢပိတ်ပင်ပိတ်ပင်န့ၣ်အသိးတဖၣ်လၢအိၣ် တဆူၣ်ဘၣ်ခိဖျိဒီး COVID-19 လီၤဘၣ်လဲၤတၢ်ဆါဟံၣ်န့ၣ်, လၢပုၤဝၢၤဂၢၤအကျါဝၢၤကလီၤဘၣ်လၢတၢ်ဆုၢ်အီၤဆူ ICU လၢတၢ်မၤစၢၤလၢက သါ ကန့ၣ်အဂီၢ် မ့တမ့ၢ် လၢတၢ်မၤစၢၤလၢက့ၢ်ဂီၤက့အဂၢၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ထံကီၢ်လၢဟီၣ်ခိၣ်ချ့အတၢ်လဲၤခိဖျိဝဲလၢတၢ်မၤန့ၣ် COVID-19 ဝဲအိၣ်ဒီးဟူးသးအပူၤန့ၣ်ဒုးန့ၣ်ဝဲ လၢပိတ်ပင်ပိတ်ပင်အဝဲန့ၣ်အိၣ်ဝဲလၢအိၣ်ဒီးဟူးသးအခါ ဝဲသၢလၢန့ၣ်သၢဘျီတဘျီ, ပိတ်ပင်ပိတ်ပင်တဖၣ်, ပိတ်ပင်ပိတ်ပင်လၢအုၣ်ဒီးကလုာ်ဒုၣ်ဖိတဖၣ်န့ၣ်, ပုၤသ့ၣ်တဖၣ်သးနံၣ်အါန့ၣ်(၃၅)နံၣ်ဒီးပုၤသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ် အိၣ်ဟံးစၢၤလံးဒီးတၢ်အိၣ်ဆူၣ်ဆီၣ်ချ့တၢ်ယါဘျီတၢ်ကီၢ်ခဲတဖၣ်, ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်တၢ်ဘၣ်ယိၣ်အိၣ်ဝဲအါခိၣ်တက့ၢ်ဝဲလၢအဝဲသ့ၣ်မုၢ်အိၣ်တဆူၣ်ဒီး လီၤဘၣ်လဲၤထီၣ်တၢ်ဆါဟံၣ်အကတီၢ်န့ၣ်လီၤ. ပိတ်ပင်ပိတ်ပင်အသိးတဖၣ်ကြးဟံးသ့ၣ်ဟံးသးလီၤဆိဒၣ်တၢ်ဒ်သိးကမၤပိတ်ပင်ပိတ်ပင်တၢ်ဟ့ၣ်ကုၣ်ဘၣ်ယး ဒီးပုၤဂ့ၢ်ဝဲတၢ်အိၣ်စိၤစုၤယံးလီၤသးဒ်သိးကမၤစၢၤအီၤလၢတၢ်မၤဆဲးစုၤလီၤတၢ်ဘၣ်ယိၣ်လၢတၢ်ဆါအယၢ်တဖၣ်ဝဲအသ့န့ၣ်လီၤ.

တၢ်လၢ COVID-19 န့ၣ် မၤလီၤတၢ်ဖိသ့ၣ်ခါ.

လၢပိတ်ပင်ပိတ်ပင်လၢ အဂ္ဂါကွဲးစးမၤန့ၣ်အဖိ မ့တမ့ၢ် ဒၢထီၣ်သတဖၣ်အဂီၢ်, တၢ်ဆူၣ်သးဘၣ်ထွဲ COVID-19 မၤလီၤတၢ်ဖိန့ၣ်တအိၣ်နီၣ်တမံၤဘၣ်.

ဖိလၢယဒၢလီၤအပူၤအံၤ ဒီးန့ၣ် COVID-19 လၢယအိၣ် သ့ၣ်ခါ.

တၢ်ဟံးဖျါအတၢ်ဟ့ၣ်ကုၣ်ဘၣ်ဟ့ၣ်ဖးအိၣ်လၢ အိၣ်ဒီးတၢ်လီၤဘၣ်ယိၣ်အဆဲးအစုၤလၢဘဲၣ်ရၢးစကဒုးဘၣ်ကံဖိဆဲးဟဲခိဖျိလၢမိၢ် (တၢ်ဘၣ်ကံလီၤစၢၤ)န့ၣ် လီၤ. တၢ်အံၤတမ့ၢ်တၢ်လၢအညီနီၣ်ကဲထီၣ်သးလၢဒၢလီၤပူၤ မ့တမ့ၢ် လၢတၢ်အိၣ်ဖျၢၣ်ဖိဆဲး(ပုၤမိၢ်ဒၢ ၂ ဂၢၤလၢ ၁၀၀ ဂၢၤအကျါ) န့ၣ်လီၤ. ဖိသ့ၣ် ဆဲးတဖၣ်လၢဘၣ်ကံ COVID-19 န့ၣ်, အိၣ်ဆူၣ်ဆီၣ်ချ့ဝဲဒၣ်ဂ့ၢ်ဘၣ်ဘၣ်ဒီးတလီၣ်တၢ်ကွဲးထွဲအါထီၣ်အဂ့ၢ်ဂၢၤဘၣ်လီၤ. တၢ်ဘၣ်ကွဲးလီၤတၢ်ဒ်ဒီး ပိတ်ပင်ပိတ်ပင်တဖၣ်လၢခါခဲအံၤတအိၣ်ဒီးတၢ်ဆူၣ်သးလၢ COVID-19 ကမၤဘၣ်ဒိဆါန့ၣ်ဆဲး မ့တမ့ၢ် ဒုးကဲထီၣ်တၢ်ဟူးလီၤဝဲတၢ်အိၣ်ဒီးဟူးဒီးသး အခါဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

COVID-19 န့ၣ် ဒုးကဲထီၣ်တၢ်လီၤဘၣ်ယိၣ်လၢ ဟူးသးအဂီၢ် သ့ၣ်ခါ

လၢပုၤပိတ်ပင်ပိတ်ပင်တဖၣ်တနီၤနီၣ်လၢတအိၣ်ဆူၣ်ဘၣ်ခိဖျိလၢ COVID-19 အယိန့ၣ်, အိၣ်ဒီးတၢ်လီၤဘၣ်ယိၣ်အါထီၣ်လၢကအိၣ်ဖိဆဲးအလါတချူးပုၤ ထီၣ် (တချူး၃၇ န့ၣ်) သ့ၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်လီၤဘၣ်ယိၣ်မၤအသးလၢတၢ်အိၣ်ဖိဆဲးတချူးအနံၤသီဘၣ်လီၤလၢပုၤန့ၣ်ဖျါလၢတၢ်လီၤဘၣ်ယိၣ်တအိၣ်အါ န့ၣ်ပုၤပိတ်ပင်ပိတ်ပင်တဖၣ်လၢတဘၣ်ကံ COVID-19 ဘၣ်လီၤ. နီၣ်လဲၣ်ဂ့ၢ်, လၢမိၢ်တဖၣ်တနီၤနီၣ်လၢဘူးကအိၣ်ဖိဆဲးအဂီၢ်န့ၣ်တၢ်အိၣ်ဖိဆဲးဆီၣ်အဆၢက တီၢ်ဘၣ်န့ၣ်ကမ့ၢ်တၢ်လီၤပူၤဖျဲးလၢမိၢ်ဒီးဖိဆဲးခံၤဂၢၤလၢကအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ဖိသ့ၣ်ဆဲးဒီးဖိသ့ၣ်အိၣ်ဖျၢၣ်သီတဖၣ် တဖျါလၢအိၣ်ဒီးတၢ်လီၤဘၣ်ယိၣ်အါလၢတၢ်ကီၢ်ခဲလၢတၢ်ဘၣ်ကံတၢ်ဆါအဂီၢ်ဘၣ်သန့က့ ဖိသ့ၣ်တဖၣ် လၢအိၣ်ဖျၢၣ်အလါတပုၤန့ၣ်အလီၤအိၣ်လၢတၢ်ဘၣ်ကွဲးထွဲအီၤလၢဖိသ့ၣ်အိၣ်ဖျၢၣ်န့ၣ်လါတပုၤယူနုးတုၤလၢတၢ်ပျဲက့ၢ်အီၤဆူဟံၣ်သ့တစုန့ၣ်လီၤ.

ဝဲ COVID-19 ဟံးရၤလီၤသးအဆၢကတီၢ် မ့ၢ်ကြးလၢ ယကဘၣ်ဆဲးမၤ ဟူးသးတၢ်ကဟုကယၢ်တဖၣ်စ့ၢ်ခါ.

ဒ်တၢ်မၤကွဲးအီၤအိၣ်အသိး တၢ်ကြးဆဲးမၤတၢ်မၤကွဲးဟူးသး, တၢ်မၤအိၣ်တြိဂီၢ်(ultrasounds), မၤကွဲးမိၢ်ဒီးဖိအတၢ်အိၣ်ဆူၣ်ဆီၣ်ချ့, ဒီးလူၤပိတ်ပင် တၢ်ဟ့ၣ်ကုၣ်လၢတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်တဘၣ်ထွဲလၢ COVID-19 သန့က့, တၢ်ကြးဆဲးကသံၣ်ဒိတၢ်ကွဲးဖးထီ (whoopingcough) ဒီးတၢ်လီၤကီၢ် တၢ်ဆါ (influenza) ဝဲဒၢအခါန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဆိတလဲတၢ်ဟ့ၣ်ကုၣ်ဘၣ်ထွဲဟူးသးကဟုကယၢ်အကျဲတနီၤ-

- မၤစုၤလီၤ, ထူးယံၣ်ထီၣ်တၢ်ဆါကတီၢ် မ့တမ့ၢ် မၤယံၣ်ထီၣ်တၢ်လဲၤမၤကွဲးသးအဆၢ

**The Royal Australian
and New Zealand
College of Obstetricians
and Gynaecologists**
Excellence in Women's Health

မည်တဖန်တော့၊ ပုလဲအဟုန်တက်ကဟုကယာ်လဲ၊ နမိအင်္ဂါနီအဂ္ဂါကတော်နု၊ မှ်ခေ်နီနီလီ၊ လဲတင်အံအယိ ကွင်ထွဲလီ၊နသး၊ တင်ကွင် ထွဲနတင်ဆိကမိန်ဆိကမး ဒီးနကွင်ဂါတင်ဆိန်ဆိုင်ဆိုင်ချူနု၊ မှ်တင်လဲအကါခိန်ကတော်နီလီ၊ ဘုန်ထွဲဒီးတင်ယင်အံနု၊ ပဘုန်သးဒုးသုန်ညါ လီ၊တင်နီလဲ၊ အတင်လီ၊ဘုန်ယိုင်လဲ၊ နီဒီးနမိအင်္ဂါ ဆိုင်ခေ်တဆဲးတကွင်ခိနီလီ၊ ပမုင်လဲလဲ၊ နကဆိုင်ဒီး တင်သူဖုံသးညီနီလီ၊

Harmony Alliance: Migrant and Refugee Women for Change is a member-driven organisation, providing a platform for women from migrant and refugee backgrounds to advocate on issues that matter to us.

The Royal Australian and New Zealand College of Obstetricians and Gynaecologists (RANZCOG) is the lead professional training and standards body in women's health in Australia and New Zealand.